# Voorschriften voor de Veiligheidspersoon Metro

# Inhoudsopgave

..... 1

1 ALGEMEEN ..... 3

2 VERANTWOORDELIJKHEID ..... 3

3 INZET VHP ..... 3

4 BEVOEGDHEIDSEISEN ..... 3

5 UITRUSTING ..... 4

6 TAAK ..... 4

7 SIGNALEN ..... 5

8 OPSTELLING EN WERKWIJZE ..... 5

9 WIJZIGING WERKOMSTANDIGHEDEN ..... 5

10 WERKEN BIJ GELUIDHINDER ..... 6

11 STILLEGGEN VAN WERKZAAMHEDEN ..... 6

12 EINDE TAAK VHP-METRO ..... 6

# 1 Algemeen

- De veiligheidspersoon metro (hierna te noemen vhp-metro) wordt ingezet als werkplekbeveiligingsmaatregel welke valt onder de categorie Persoonlijke Waarneming (PW).
- De vhp-metro begeleidt ondeskundigen of ongeautoriseerden bij het veilig lopen langs de baan en geeft hierbij aanwijzingen ter voorkoming van aanrijd- of elektriseringgevaar. Dit is een persoonsbeveiligingsmaatregel die continu kan worden ingezet.

# 2 Verantwoordelijkheid

- De vhp-metro is verantwoordelijk voor het signaleren van een railvoertuig voordat deze de werkplek bereikt, het tijdig waarschuwen van de werkenden of aanwezigen en het tijdig laten ontruimen van de werkplek.
- het - ingeval van werkzaamheden waarbij de stroomrail onder spanning staat - erop toezien, dat mens en materiaal tenminste 50 cm afstand tot de stroomrail bewaren.
- De vhp-metro mag de taak niet gelijktijdig met een andere veiligheidsfunctie of technische functie uitoefenen.

# 3 Inzet VHP

- De vhp-metro wordt voor werkplekbeveiligingsdoeleinden ingezet door de leider werkplek beveiliging (hierna te noemen lwb-metro). De lwb-metro is verantwoordelijk voor werkplekbeveiligingsmaatregelen op de werkplek waar de vhp-metro is aangesteld.
- De vhp-metro wordt voor persoonsbeveiligingsdoeleinden ingezet door de opdrachtnemer.

# 4 Bevoegdheidseisen

- De bevoegdheid van de vhp-metro wordt verkregen als met goed gevolg het betreffende examen is afgelegd.
- Het theorie examen wordt afgenomen door een door RailAlert erkend exameninstituut en dient elke drie jaar herhaald te worden.
- Voor het volgen van de opleiding dient de aankomend vhp-metro aan de volgende voorwaarden te voldoen;
  - De functionaris moet tenminste 18 jaar oud te zijn.
  - De functionaris kan communiceren in alledaagse werksituaties, kan instructies begrijpen en geven;
  - De functionaris spreekt de taal duidelijk uit; zonder dialect of accent dat de verstaanbaarheid negatief beïnvloedt;
  - De functionaris moet in het bezit zijn van een Digitaal Veiligheidspaspoort (DVP) incl. het certificaat VTOM;
  - De functionaris dient een medische en psychologische keuring te ondergaan die betrekking heeft op het uitvoeren van een veiligheidstaak. Deze keuring dient “geschikt” of “geschikt onder voorwaarden” als uitslag te hebben.[1]
  - De functionaris moet de taak naar behoren kunnen vervullen.

[1] De medische keuring is bij een leeftijd tot en met 54 jaar geldig voor de duur van vier jaar, gerekend vanaf de dag van afgifte. Bij een leeftijd vanaf 55 jaar is de verklaring van medische geschiktheid geldig voor de duur van twee jaar, gerekend vanaf de dag van afgifte.
Een verklaring van medische geschiktheid verliest haar geldigheid indien bij tussentijds medisch onderzoek blijkt dat de betrokkene niet of niet langer beschikt over de voor de uitoefening van de betrokken veiligheidstaak vereiste medische geschiktheid.

- Bij het met goed gevolg afleggen van het theorie examen en een positieve praktijkbeoordeling ontvangt de vhp-metro een certificaat en wordt het certificaat bijgeschreven op het DVP van de betreffende functionaris. Hiervan wordt de administratie bijgehouden door Bureau Toetsing en Certificering (BTC). Het certificaat is 3 jaar geldig.

# 5 Uitrusting

Tot de uitrusting van de vhp-metro behoort:

- Signalerende kleding conform de brancherichtlijn kleurstelling signalerende veiligheidskleding;
- Mobiele telefoon;
- Signaalhoorn of mondfluit;
- Zaklantaarn die wit licht uitstraalt;
- Onder bepaalde omstandigheden kan een portofoon tot de uitrusting worden gerekend, dit ter beoordeling van de lwb-metro;
- Relevante documenten met betrekking tot de uitvoering van de werkzaamheden.

# 6 Taak

Tot de taak van de vhp-metro behoort:

- Het zich voor aanvang van het werk door de lwb-metro op de hoogte te laten stellen van de werksituatie (veiligheidsmaatregelen, grenzen werkgebied, uitwijkplaatsen, detailafspraken etc., en vult hiervoor de checklist LMRA Metro in;
- Het op naam gesteld geldige DVP incl. het certificaat VTOM of een op naam gestelde geldige dagpas metro van de uitvoerenden op geldigheid controleren;
- Het verzorgen van een veiligheidsinstructie aan uitvoerenden;
- Het controleren van de aanwezigheid van een geschikte wijkplaats;
- Het onafgebroken letten op de nadering van railvoertuigen, daarbij rekening houdend met railvoertuigen uit beide richtingen op één en hetzelfde spoor en de vereiste zichtafstand. De functionaris mag daarbij nooit uitsluitend afgaan op de dienstregeling, de stand van de seinen, de stand van de wissels en op gemaakte afspraken met de verkeersleiding;
- Het tijdig waarschuwen, door middel van signaalhoorn, mondfluit of aantikken, van de aanwezige personen zodat zij zonder overhaasting het spoor vrij kunnen maken; hierbij rekening houdend met de vereisten t.a.v. de zichtafstand;
- Het - ingeval van werkzaamheden waarbij de stroomrail onder spanning staat - erop toezien, dat mens en materiaal tenminste 50 cm afstand tot de stroomrail bewaren alsmede tenminste 50 cm afstand tot de stroomafnemers van het railvoertuig; bij de bovenleiding bedraagt de minimale te bewaren afstand 1 meter;
- Het erop toezien dat de aanwezige personen onmiddellijk gehoor geven aan de gegeven signalen en zo nodig de waarschuwing herhalen;
- Het laten stoppen van een railvoertuig door middel van handsignaal 522a (met uitgestrekte arm een volle cirkel beschrijven) en/of sein 512b (rode vlag of rode lamp in het donker) zie Voorschrift Veilig Werken Metro indien er gevaar bestaat voor personeel of railvoertuigen;
- Het evalueren van de veiligheidsmaatregelen en de veiligheidsorganisatie met de lwb-metro na afloop van de werkzaamheden.

# 7 Signalen

Bij het waarschuwen van de werkende(n) worden door de vhp-metro de volgende signalen gebruikt:

| Signaal* | omschrijving | betekenis |
|---|---|---|
| - - - - - | Noodsignaal<br>Geluidssignaal: meerdere malen snel achter elkaar 5x kort | Gevaar! Direct het werk onderbreken en naar een veilige wijkplaats gaan. |
| - | Hervatten werkzaamheden<br>Geluidssignaal: kort | De werkzaamheden mogen worden hervat. |
| – | Let op! Nadering railvoertuig naastliggend spoor<br>Geluidsignaal: lang | Stap niet in het naastliggend spoor. De werkzaamheden hoeven niet te worden onderbroken. |
| – - – | Stoppen werkzaamheden<br>Geluidssignaal: lang–kort–lang | Stop de werkzaamheden en ga (met gereedschap etc.) naar een veilige wijkplaats. Er nadert een railvoertuig in het werkspoor. |

*) korte toon = minder of gelijk aan 1 seconde
lange toon = 2-3 seconden

# 8 Opstelling en werkwijze

- De vhp-metro stelt zich bij voorkeur buiten de gevarenzone op, zodat de functionaris de werkplek (en naderend treinverkeer) in het geheel kan overzien met de minimaal vereiste zichtafstand naar beide kanten.
- De vhp-metro ziet erop toe dat, direct na waarneming van naderend treinverkeer, de werkenden eventueel met medeneming van arbeidsmiddelen de gevarenzone binnen 5 seconden kunnen ontruimen en de wijkplaats hebben bereikt.
- De vhp-metro waarschuwt de werkenden voor ontruiming door middel van signalen (mondeling, mondfluit/signaalhoorn of aantikken).
- De vhp-metro dient op de in de in de eerste bullet bedoelde plaats aanwezig te zijn alvorens de functionaris toestemming geeft om het werk te laten beginnen of te hervatten.
- De vhp-metro mag nimmer de locatie verlaten zonder toestemming van de lwb-metro of zonder dat de functionaris door een andere vhp-metro is vervangen in overleg met de lwb-metro. Mocht voor de vhp-metro toch de noodzaak bestaan het werk te verlaten, dan dient het werk te worden gestaakt en de gevarenzone vrij te worden gemaakt van mens en materiaal. Bij het plegen van een telefoongesprek dient het werk eveneens te worden gestaakt en de gevarenzone vrij te worden gemaakt van mens en materiaal.

# 9 Wijziging werkomstandigheden

Treedt er een wijziging op van de omstandigheden die van invloed kan zijn op de veiligheid van de aanwezige personen of het treinverkeer (verandering van weer, werkomstandigheden of iets dergelijks) dan dient de vhp-metro de handelingen hierop aan te passen en pleegt de functionaris overleg met de lwb-metro.

## 10 Werken bij geluidhinder

Indien tijdens de werkzaamheden gebruik moet worden gemaakt van gehoorbeschermers (vanwege de aanwezigheid van gehoorbeschadigend geluid) dan dient de vhp-metro;

- De groepsgrootte van de uitvoerenden dusdanig terug te brengen, dat deze tijdig door middel van aantikken kunnen worden gewaarschuwd;
- De aanwezige uitvoerende op de nadering van railvoertuigen attent te maken door middel van aantikken met de hand;
- De lwb-metro op de hoogte te stellen van de veranderde werksituatie.

## 11 Stilleggen van werkzaamheden

- Indien blijkt dat het middel, waarmee de signalen worden gegeven, defect is geraakt, dient de vhp-metro, totdat het defect verholpen is of een vervangend middel aanwezig is, het werk stil te leggen en ervoor te zorgen dat de gevarenzone vrij wordt gemaakt van mens en materiaal.
- Indien de aanwezige personen geen gevolg geven aan de aanwijzingen van de vhp-metro dan dient de vhp-metro het werk stil te leggen en dit door te geven aan de LWB. Zo nodig laat de vhp-metro in overleg met de lwb-metro één of meer personen van het werk verwijderen of staakt de functionaris de werkzaamheden.
- Het in de tweede bullet gestelde geldt ook voor personeel van derden.
- De vhp-metro is verantwoordelijk voor het stopzetten van het werk als de veiligheid, dit naar het oordeel van de functionaris, vereist. De vhp-metro meldt dit direct aan de lwb-metro.

## 12 Einde taak vhp-metro

De taak van de vhp-metro eindigt op het moment dat de lwb-metro aan geeft dat het werk is beëindigd. De vhp-metro zorgt eerst dat de gevarenzone vrij is van mensen en materiaal en dat al het personeel en materiaal de baan heeft verlaten, onder toezicht en begeleiding van de vhp-metro via een door de vhp-metro bepaalde veilige route.

# Voorschriften voor de Veiligheidspersoon Metro

| | |
|---|---|
| **Proceseigenaar:** | manager Railinfrabedrijf |
| **Auteur(s):** | Zie kolom wijziging door |

| **Autorisatie** | |
|---|---|
| Plv. manager lokaalspoor | Paul Kleijn |

| Versienr. | Datum | Omschrijving wijziging | Wijziging door |
|---|---|---|---|
| 1.1 | 20-1-2012 | Na aanvankelijke opname in Handboek GVB in revisie genomen | - |
| 1.2 | 10-9-2012 | Eerste publicatie in Handboek GVB | E. Kieft |
| 1.3 | 5-9-2016 | Aanpassingen i.v.m. VVW-Metro | R. Steenwijk |
| 2.0 | 08-06-2022 | Aanpassingen n.a.v. inconsistentie met VVW-Metro versie 1.1, certificeringsschema versie 1.2, aanpassingen n.a.v. verandering organisatie naar GVB RIB, genderneutraliteit en aanpassing n.a.v. overgang metroareaal naar CBTC. [versie is niet van kracht geweest] | R. van Leeuwe |
| 2.1 | 11-04-2023 | Aanpassingen naar aanleiding van review afdeling Uitvoering | R. van Leeuwe/ Hans de Lange |